

D E C I Z I E

23 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Ion Corolevschi
Galina Stratulat
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Întreprinderea Mixtă „Fame-CV Construction” Societate cu Răspundere Limitată în proces de restructurare,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Mixte „Fame-CV Construction” Societate cu Răspundere Limitată în proces de restructurare împotriva Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea sumei,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2015, prin care a fost respinsă cererea Întreprinderii Mixte „Fame-CV Construction” Societate cu Răspundere Limitată în proces de restructurare împotriva Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni privind încasarea sumei,

c o n s t a t ă

La 16 decembrie 2013, ÎM „Fame-CV Construction” SRL în proces de restructurare a depus cerere de chemare în judecată împotriva BC „Moldova-Agroindbank” SA cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, inițial, s-a adresat cu prezenta acțiune în instanța de judecată la 21 martie 2012, invocând că, la 03 octombrie 2008, a încheiat cu BC „Moldova-Agroindbank” SA contractul de credit bancar nr. S08385, potrivit căruia pârâtul s-a obligat să acorde reclamantului un credit în mărime de 2 500 000 lei, cu termen limită de rambursare 15 martie 2010.

Menționează reclamanta că, în scopul executării obligațiilor debitorului față de creditorul BC „Moldova-Agroindbank” SA, a fost gajat bunul imobil – casa de locuit individuală cu nr. cadastral 01211208001 și terenul aferent ei cu nr. cadastral 0121120800, situat în mun. Chișinău, or. Durești, str. Barbu Lăutaru, 9, în valoare de 3 929 557 lei, ce aparține cu drept de proprietate persoanei terțe Cadîn Vitalie, contractele de fidejusiune nr. nr.S08385-a, S08385-b din 03 octombrie 2008, încheiate între pârât, reclamant și Cadîn Vitalie. Tot la aceeași dată, în scopul executării

obligațiilor contractuale, BC „Moldova-Agroindbank” SA a acordat și a transferat suma creditului de 2 500 000 lei.

Susține reclamanta că, prin încheierea Curții de Apel Economice din 30 iulie 2009, a fost admisă spre examinare cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate față de ÎM „Fame-CV Construction” SRL și notificate toate organele de resort conform Legii insolvabilității, despre emiterea încheierii date, inclusiv și BC „Moldova-Agroindbank” SA care a recepționat încheierea la 14 august 2009.

La 04 septembrie 2009, pe contul bancar intern pe numele ÎM „Fame-CV Construction” SRL în BC „Moldova-Agroindbank” SA a parvenit suma de 2 885 000 lei, fapt confirmat și de către pârât prin răspunsul nr.17305/a/3852 din 20 februarie 2012, și, la aceeași dată, banca a transferat suma de 2 885 000 lei în contul stingerii datoriilor la creditele acordate ÎM „Fame-CV Construction” SRL de către aceasta.

Susține reclamanta că, BC „Moldova-Agroindbank” SA nu a avut dreptul de a stinge în mod individual datoriile la creditele acordate, fără acordul prealabil al administratorului insolvabilității desemnat de Curtea de Apel Economică prin încheierea din 30 iulie 2009. Astfel, pârâtul s-a favorizat în mod preferențial, stingându-și integral creanțele pe care le avea aceasta față de bancă, în detrimentul celorlalți creditori și contrar Legii insolvabilității.

Prin hotărârea Curții de Apel Economice din 17 noiembrie 2009, a fost intentat procesul de insolvabilitate în privința ÎM „Fame-CV Construction” SRL.

Afirmă reclamantul că, prin scrisoarea nr.60 din 06 iulie 2010, s-a adresat băncii cu solicitarea de a restitui suma de 2 885 000 lei, și, deși la 08 iulie 2010, pârâta a recepționat solicitarea sa, răspuns de la ultima nu a primit.

La solicitarea instanței de insolvabilitate din 23 februarie 2012, BC „Moldova-Agroindbank” SA, la 09 aprilie 2012, prin scrisoarea nr.30003/423 a confirmat depunerea acestei sume de către Cadîn Vitalie și ridicarea ei în contul stingerii creditului.

Menționează că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2013, față de ÎM „Fame-CV Construction” SRL a fost intentată procedura falimentului. Lichidator fiind desemnat Donțu Alexei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2013, a fost confirmată legalitatea Hotărârii adunării repetate a creditorilor ÎM „Fame-CV Construction” SRL din 09 mai 2013, privind aplicarea procedurii de restructurare, încetată procedura de faliment și intentată procedura de restructurare față de reclamant, în calitate de administrator al insolvabilității fiind desemnat Bostan Nicolae.

Menționează reclamanta că, la 18 iulie 2013, avocatul său, făcând cunoștință cu materialele cauzei ÎM „Fame-CV Construction” SRL împotriva BC „Moldova-Agroindbank” SA cu privire la încasarea sumei, a depistat că, prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 10 iunie 2013, cererea de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol, din motivul neprezentării reclamantei.

La 22 iulie 2013, a depus cerere privind anularea încheierii de scoatere a cererii de pe rol.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 04 octombrie 2013, a fost respinsă cererea ÎM „Fame-CV Construction” SRL de anulare a încheierii de scoatere a cererii de pe rol.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2013, a fost respins recursul ÎM „Fame-CV Construction” SRL și menținute încheierile Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 10 iunie 2013 și 04 octombrie 2013.

Solicită reclamanta repunerea în termen a cererii de chemare în judecată și încasarea din contul BC „Moldova-Agroindbank” SA în beneficiul ÎM „Fame-CV Construction” SRL în proces de restructurare a sumei de 2 885 640,94 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 19 iunie 2014, a fost respinsă cererea ÎM „Fame-CV Construction” SRL privind repunerea în termen și acțiunea a fost respinsă ca tardivă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2014, a fost admis apelul declarat de către ÎM „Fame-CV Construction” SRL, casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 19 iunie 2014 și reținută cauza spre examinare în Curtea de Apel Chișinău ca instanță de insolabilitate în gestiunea căreia se află procedura de insolabilitate ÎM „Fame-CV Construction” SRL.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2015, a fost respinsă cererea ÎM „Fame-CV Construction” SRL privind repunerea în termen și acțiunea a fost respinsă.

La 14 iulie 2015, în termenul prevăzut de art. 8 alin. (1) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, ÎM „Fame-CV Construction” SRL, a declarat recurs împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii recurate și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului, recurenta a indicat că Curtea de Apel Chișinău a aplicat în mod eronat normele de drept material și procedural, precum nici nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele pricinii, iar concluziile instanței vin în contradictoriu cu ultimele.

Menționează că instanța incorect a aplicat prevederile art.279 alin.(2) CC, deoarece termenul de prescripție de 30 zile începe a curge din 26 noiembrie 2013, data emiterii deciziei Curții de Apel Chișinău.

La 17 august 2015, în adresa BC „Moldova-Agroindbank” SA a fost expediată copia recursului declarat de către ÎM „Fame-CV Construction” SRL în proces de restructurare cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 24 august 2015, BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus referință la recursul declarat de către ÎM „Fame-CV Construction” SRL în proces de restructurare, invocând caracterul neîntemeiat al acestuia și solicitând respingerea recursului ca inadmisibil.

În susținerea poziției sale, menționează intimata că, atât încheierea Curții de Apel Economice din 30 iulie 2009, cât și prevederile Legii insolabilității nu interzic creditorilor de a solicita debitorului stingerea datoriilor în mod individual din alte bunuri decât cele din masa debitoare și de la alte persoane responsabile. Totodată, Curtea de Apel Chișinău a constatat cu certitudine că reclamanta a omis termenul de prescripție din care motiv a considerat stins dreptul subiectiv al ÎM „Fame-CV Construction” SRL în proces de restructurare la apărarea intereselor pe calea acțiunii civile.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis cu casarea integrală a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2015 și restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată, din următoarele considerente.

Potrivit art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată.

Din suportul probatoriu prezent la materialele pricinii rezultă că, la 21 martie 2012, ÎM „Fame-CV Construction” SRL s-a adresat împotriva BC „Moldova-Agroindbank” SA cu cerere de chemare în judecată privind încasarea sumei de 2 884 640,94 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 10 iunie 2013, cererea de chemare în judecată dată a fost scoasă de pe rol, în temeiul art. 267 lit. g) CPC, din motivul neprezentării reclamantei.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 04 octombrie 2013, a fost respinsă cererea ÎM „Fame-CV Construction” SRL de anulare a încheierii de scoatere a cererii de pe rol cu reluarea examinării cauzei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2013, a fost respins recursul ÎM „Fame-CV Construction” SRL și menținute încheierile Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 10 iunie 2013 și 04 octombrie 2013.

Ulterior, în cazul din speță, la 16 decembrie 2013, ÎM „Fame-CV Construction” SRL în proces de restructurare a depus o nouă cerere de chemare în judecată împotriva BC „Moldova-Agroindbank” SA cu privire la încasarea sumei.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 19 iunie 2014, a fost respinsă cererea ÎM „Fame-CV Construction” SRL privind repunerea în termen și acțiunea a fost respinsă ca tardivă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2014, a fost admis apelul declarat de către ÎM „Fame-CV Construction” SRL, casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 19 iunie 2014 și reținută cauza spre examinare în Curtea de Apel Chișinău ca instanță de insolvență în gestiunea căreia se afla procedura de insolvență ÎM „Fame-CV Construction” SRL.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2015, a fost respinsă cererea ÎM „Fame-CV Construction” SRL privind repunerea în termen și acțiunea a fost respinsă.

Astfel, în speță, instanța de insolvență a considerat că dreptul la acțiune a recurente-reclamante ÎM „Fame-CV Construction” SRL în proces de restructurare a apărut la 04 septembrie 2009, când intimata BC „Moldova-Agroindbank” SA a utilizat suma de 2 855 000 lei pentru a-și stinge datoriile la creditele acordate, iar cu prezenta acțiune s-a adresat în instanța de judecată la 16 decembrie 2013, cu omiterea termenului general de prescripție extinctivă de 3 ani prevăzut de art. 267 CC.

În argumentarea acestei concluzii, instanța de insolvență a invocat prevederile art. 278 CC, accentuând că, perioada cât pricina s-a aflat pe rol, 21 martie 2012 – 26 noiembrie 2013 (când încheierea de scoatere de pe rol a devenit

irevocabilă), nu a suspendat și nici nu a întrerupt cursul prescripției, acesta expirând respectiv la 10 iunie 2013, când a fost scoasă cererea de pe rol.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel a dat o interpretare defectuoasă art.278 CC, care prevede că, în cazul în care instanța judecătorească a scos cererea de pe rol, cursul prescripției extinctive care a început până la intentarea acțiunii continuă fără întrerupere.

Or, Codul de Procedură Civilă, și anume art. 267 lit. g) CPC, prevede expres că scoaterea cererii de pe rol pe motivul neprezentării reclamantului legal citat în ședința de judecată și nesolicitarea de către pârât a examinării cauzei în fond, nu-l lipsește pe reclamant de dreptul de a se adresa repetat în instanță, după ce va înlătura împrejurările, care au servit drept temei pentru scoaterea cererii de pe rol, în interiorul termenului de prescripție.

În acest caz, din momentul în care a fost înaintată acțiunea inițială – 21 martie 2012 și până la scoaterea cererii de pe rol, termenul de prescripție nu curge (se suspendă), însă, după scoaterea cererii de pe rol, curgerea termenului de prescripție continuă după regula generală - adică în termenul de prescripție se include timpul scurs până la înaintarea inițială a acțiunii și cel de după rămânerea în vigoare a încheierii de scoatere a cererii de pe rol – 26 noiembrie 2013.

Prin urmare, până la înaintarea acțiunii inițiale s-a scurs termenul de 2 ani, 6 luni și 17 zile (04 septembrie 2009 – 21 martie 2012), iar, după ce încheierea de scoatere a cererii de pe rol a intrat în vigoare (26 noiembrie 2013) și până la adresarea repetată cu aceeași cerere de chemare în judecată – 16 decembrie 2013, s-au scurs 20 de zile, în total - 2 ani, 7 luni și 7 zile, recurenta-reclamantă încadrându-se în termenul de prescripție prevăzut de art.267 CC.

În circumstanțele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că respingerea acțiunii ca fiind tardivă afectează grav dreptul recurente-reclamante ÎM „Fame-CV Construction” SRL la un proces echitabil, hotărârea pronunțată nesatisfăcând criteriile relevante ale legalității și temeiniciei unui act judecătorec.

Date fiind cele relevate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează asupra necesității anulării hotărârii instanței de insolvabilitate, iar, în condițiile în care, instanța, respingând acțiunea ca fiind tardivă, nu s-a expus asupra fondului cauzei, bazându-se în exclusivitate doar pe faptul că recurenta-reclamantă a omis fără motive temeinic justificate termenul de adresare în judecată, pricina urmează a fi remisă spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, pentru a se expune asupra pretențiilor înaintate de ÎM „Fame-CV Construction” SRL în corespundere cu normele de drept în vigoare.

Se reiterează că, potrivit unei jurisprudențe constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (speța Garcia Ruiz c. Spaniei, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că Curtea de Apel Chișinău a comis încălcări de procedură la pronunțarea hotărârii din 29 iunie 2015 incompatibile cu standardele procedurale ale legalității și temeiniciei unui act judecătoresc, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către ÎM "Fame-CV Construction" SRL în proces de restructurare, a casa integral hotărârea recurată, cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de insolvabilitate, în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de insolvabilitate urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina, să emită o hotărâre legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c¹) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Întreprinderea Mixtă „Fame-CV Construction” Societate cu Răspundere Limitată în proces de restructurare.

Se casează integral hotărârea Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Mixte „Fame-CV Construction” Societate cu Răspundere Limitată în proces de restructurare împotriva Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea sumei, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Corolevski

Galina Stratulat

Iuliana Oprea

Ion Druță